

Professionalisering

Onder 'Professionalisering' tref je per land op welke manier zij de deskundigheid en ontwikkeling van loopbaanprofessionals waarborgen. Je krijgt inzicht in de type kwalificaties die loopbaanprofessionals moeten behalen en de wetgeving rondom deze kwalificaties. Ook worden er voorbeelden gegeven van de leermogelijkheden tot professionalisering.

Hieronder vind je informatie over de volgende landen: Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, IJsland, Kroatië, Litouwen, Malta, Noord-Ierland, Noorwegen, Oostenrijk, Schotland, Spanje, Vlaanderen en Zweden.

Laatst bijgewerkt: december 2023

Bulgarije

De standaard voor loopbaanprofessionals is dat zij naast een relevante opleiding in het hoger onderwijs (denk aan social work, psychologie, sociale studies), ook een Global Career Development Facilitator (GCDF)-certificaat bezitten. Dit certificaat bewijst dat de professional de 12 competenties (opgesteld door het [Centre of Credentialing and Education \(CCE\)](#) beheersen. Naast een GCDF-certificaat zijn er gespecialiseerde trainingen voor loopbaanprofessionals beschikbaar. De meest gevolgde masterprogramma's zijn:

1. [Master degree in Career Education](#) (Sofia University "St. Kl. Ohridski")
2. [Master degree in Career Development & Entrepreneurship](#) (South-West University "Neofit Rilski")

Cyprus

De loopbaanondersteuning- en carrièrediensten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur, Sport en Jeugd is deel van het departement van Secundair Onderwijs. De diensten worden aangeboden door gekwalificeerde loopbaanadviseurs die een gespecialiseerde post-graduate opleiding hebt gedaan in Cyprus of in het buitenland. Om te mogen werken bij de Loopbaanondersteuning en Carrière Diensten moet je als loopbaanprofessional ook een initiële lerarenopleiding hebben afgerond. In iedere bovenbouw middelbare school en geven beroepsbegeleiding aan studenten zowel in de klas als op persoonlijke basis wanneer dat nodig is.

Sinds 2006 hebben de openbare diensten voor arbeidsvoorziening van het Ministerie van

Arbeidswelzijn en Sociale Zekerheid gekwalificeerde loopbaanadviseurs in dienst met relevante diploma's in Sociologie, Psychologie en Human Resources. Sinds ze zijn aangenomen bij de openbare diensten voor arbeidsvoorziening volgen ze ook regelmatig trainingen door externe experts om alle benodigde diensten voor het openbare diensten voor arbeidsvoorziening te kunnen bieden.

Sinds 2014 worden loopbaanbegeleidingscursussen op masterniveau gegeven aan de universiteiten in Cyprus:

- [European University Cyprus](#)
- [University of Cyprus](#)
- [University of Nicosia](#)

Denemarken

Eén van de doelen van het Deense systeem van loopbaanbegeleiding is het verbeteren van kwalificaties en competenties van loopbaanprofessionals. Er is daarom een gemeenschappelijk trainingsprogramma voor loopbaanprofessionals in alle sectoren. Loopbaanprofessionals werkzaam bij de gemeentelijke of regionale loopbaancentra en [eGuidance \(eVeiledning\)](#) zijn verplicht om het diploma programma te behalen. Een masterdiploma in loopbaanbegeleiding in het (beroeps)onderwijs, een bachelordiploma in bestuurskunde of erkenning van competenties bij veel ervaring is ook voldoende.

Vijf universiteiten bieden het parttime diplomaprogramma aan van 60 ECTS, zoals het [University College in Kopenhagen](#). Om te starten aan een diplomaprogramma moet je minimaal een tweejarige opleiding hebben gevolgd aan een hoge onderwijsinstelling en minimaal twee jaar relevante werkervaring hebben. Ook kun je een masterdiploma in loopbaanbegeleiding volgen aan de [Aarhus Universiteit](#) van 60 ECTS. Om te hieraan te starten moet je een driejarige opleiding hebben gevolgd aan een hoger onderwijsinstelling en minimaal twee jaar relevante werkervaring hebben. Beide programma's vallen onder volwasseneneducatie.

University colleges bieden ook een 3,5 jarige voltijd bacheloropleidingen aan in bestuurskunde van 210 ECTS. Eén van de specialisaties binnen het programma is loopbaanbegeleiding.

Duitsland

De Duitse openbare arbeidsbureaus trainen loopbaanprofessionals op hun private hogeschool voor arbeid. Er is een bachelorleiding op het gebied van loopbaan, werk en onderwijs

(*Studiengang Beratung für Bildung, Beruf und Beschäftigung (BBB)*). Tijdens deze bachelor wordt onder andere aandacht besteed aan verschillende begeleidingstechnieken voor verschillende doelgroepen. Naast de bachelor kunnen personen ook een specialisatie volgen in loopbaanbegeleiding gericht op oriëntatie van beroepsopleidingen, casemanagement of begeleiding gericht op integratie. Sinds 2015 biedt deze hogeschool ook een parttime master aan. Het meeste personeel van de openbare arbeidsbureaus dat gespecialiseerd is heeft een de master afgerond. De meer algemene begeleiders zijn niet altijd specifiek geschoold, maar hebben dan cursussen en modules gevolgd. Op dit moment bieden vijf universiteiten masters aan op het gebied van begeleiding en coaching.

Engeland

Informatie volgt.

Estland

In Estland is het nog niet mogelijk om een diploma te behalen voor loopbaanbegeleider op een eenduidige manier. Hoger onderwijs instellingen bieden echter wel een aantal vakken aan in de masteropleiding Psychologie of de opleiding Youth Work. Microcredentials zijn nieuwe initiatieven: in het academisch jaar 2022/2023 zijn drie loopbaanbegeleidingsprogramma's gestart door twee universiteiten.

Continue professionele training en peer-coaching zijn beschikbaar door nationale agentschappen en private aanbieders om de professionele ontwikkeling te verzekeren. Er is een breed aanbod van trainingen, zoals psychologische evaluatie tools, persoonlijkheids- en carrièretesten en ICT vaardigheden. Ook worden sprekers en trainers uit andere landen uitgenodigd om internationale input te krijgen. Zo hebben loopbaanprofessionals kansen voor het uitwisseling met buitenlandse collega's.

Uit de recente studie van Euroguidance Estland (zie '[Onderzoek en Innovatie](#)') blijkt dat er verschillende professionaliseringsmogelijkheden voor loopbaanprofessionals zijn. Echter, de resultaten bevestigen ook de noodzaak om te investeren in een systematische benadering om professionals op te leiden en leraren in beroeps- en algemeen onderwijs te ondersteunen.

Finland

Finland heeft een sterk geprofessionaliseerd systeem van loopbaanbegeleiding dat is gecertificeerd volgens internationale normen. De kwalificaties van de begeleiders in het

algemeen en middelbaar onderwijs en van de loopbaanpsychologen zijn wettelijk vastgelegd. De kwalificatie-eisen voor begeleiders in het hoger onderwijs zijn niet wettelijk vastgelegd.

Allereerst moeten alle loopbaanbegeleiders in het initieel onderwijs, algemeen voortgezet onderwijs, en het beroepsonderwijs in het bezit zijn van een kwalificatie als docent. Daarnaast moeten ze in het bezit zijn van een certificaat waaruit blijkt dat zij een gespecialiseerde opleiding in begeleiding en advies (60 ECTS) of [een master in begeleiding \(300 ECTS\)](#) hebben gevolgd met een pedagogisch training equivalent (60 ECTS).

Bij de publieke arbeidsbureaus is het een vereiste dat loopbaanprofessionals een masterdiploma hebben in psychologie. Veel psychologen die loopbaanbegeleiding bieden volgen ook een postdoctorale opleiding in arbeids- en organisatiepsychologie. De kwalificatie-eisen voor andere professionals die zich bezighouden met loopbaanbegeleiding bij openbare arbeidsbemiddelingsdiensten zijn niet wettelijk voorgeschreven. Toch hebben bijna al deze professionals een beroepskwalificatie of een universitair diploma. het [Ministerie van Economische Zaken en Werkgelegenheid](#) organiseert bijscholing voor al het personeel van arbeidsbemiddelingsdiensten.

Frankrijk

Onderwijzend- en pedagogische personeel, maar ook nationale onderwijspsychologen moeten een assessment afleggen gedurende hun loopbaan. Vanuit het PPCR (professional career path, careers and remuneration) protocol wordt gewerkt aan de volgende thema's: professionalisering en ontwikkeling van loopbaanbegeleiders, remediëring in het geval van tekortkomingen bij de professionele ontwikkeling van het personeel, mobiliteit en professionele ontwikkeling in het kader van de loopbaan.

Griekenland

Informatie volgt.

Hongarije

In Hongarije gaat de training van loopbaanprofessionals in het hoger onderwijs meer dan twintig jaar terug: in 1992 richtte de voorganger van de [Szent István University](#) een opleidingsprogramma voor loopbaanprofessionals op.

Op dit moment is er in Hongarije een masterprogramma in Human Resource Counseling van 120 ECTS. Theorie en praktijk zijn evenredig verdeeld in het curriculum. Theoriecursussen

hebben als doel om kennis te ontwikkelen gerelateerd aan psychologie, de arbeidsmarkt en carrière planning. Praktijkcursussen en veldwerk geven studenten de kans om vaardigheden te oefenen die belangrijk zijn voor het vak van een loopbaanbegeleider, zoals communicatie en het oplossen van problemen en conflicten.

Op dit moment bieden vijf universiteit in Hongarije de master Human Resource Counselling aan: [Szent István University](#), [University of Pécs](#), [University of Debrecen](#), [University of Eszterhazy](#) en [Eötvös Loránd University](#). Deze universiteiten hebben een consortium ontwikkeld en bieden - afhankelijk van de instelling - een focus aan op human resources, economie of loopbaanbegeleiding.

Ierland

Informatie volgt.

IJsland

De faculteit van Sociale Wetenschappen aan de University of Iceland biedt een masterprogramma [Career Counselling en Guidance](#) aan van 120 ECTS. Om aangenomen te worden moet je een bachelorsdiploma hebben in bijvoorbeeld onderwijs of sociale wetenschappen. Studenten krijgen zowel theorievakken als praktische training. Ook schrijven ze een masterscriptie van 30 ECTS. Als studenten de master hebben afgerond, kunnen ze zich aanmelden bij het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur om zich te registreren als loopbaanprofessional.

De [IJslandse Vereniging voor Onderwijs- en Beroepskeuzebegeleiding](#) heeft een onderwijscommissie die verschillende trainingen organiseert. Dit zijn vooral colleges over relevante onderwerpen. De jaarlijkse Day of the Counsellor wordt ook gevierd met bijvoorbeeld studiereizen naar relevante instellingen, conferenties of workshops.

Italië

Momenteel zijn er in Italië geen formele vereisten om loopbaanbegeleider te worden. Er zijn echter wel nationale standaarden voor levenslange loopbaanbegeleiding gepubliceerd in 2014 die diensten, kwaliteitseisen en middelen voor het aanbieden van loopbaanbegeleiding beschrijven. Het document specificceert ook het minimale competentieniveau dat nodig is om diensten te verlenen voor verschillende soorten loopbaanbegeleidingsactiviteiten, in

overeenstemming met de nationale standaarden. Daarnaast bevat de [ATLAS van Beroepen en Kwalificaties](#), een database met gedetailleerd overzicht van nationale kwalificaties en loopbanen, beschrijvingen van de belangrijkste activiteiten binnen levenslange loopbaanbegeleiding en de bijbehorende professionele resultaten.

Loopbaanbegeleiders worden meestal geselecteerd op basis van hun professionele achtergrond: een gemiddeld tot hoog opleidingsniveau, bijvoorbeeld een diploma of universitair diploma en een opleiding gevolgd in vakgebieden zoals sociologie, psychologie, economie of pedagogiek. Dit kan gaan om bachelor- of masteropleidingen in economie, rechten, psychologie, politieke wetenschappen of onderwijskunde. Daarnaast is ook praktijkervaring gewenst. Daarnaast is het vrij gebruikelijk om een aanvullende opleiding te hebben gevolgd die gericht is op loopbaanbegeleiding, meestal gepromoot door het ministerie van Onderwijs, scholen, beroepsopleidingsinstanties en de PES.

Kroatië

Kroatië voorziet momenteel niet in onderwijs voor loopbaanbegeleiders in het hoger onderwijs, zoals specifieke studieprogramma's voor loopbaanbegeleiding of specifieke programma's voor professionalisering. Loopbaanprofessionals in het onderwijs en de arbeidsmarkt hebben een universitair diploma in relevante discipline (zoals psychologie, maatschappelijk werk of pedagogie) met een aanvullende beroepsopleiding. Als ze hierna gaan werken in de arbeidsmarktsector, sluiten ze deze opleiding af met een examen in levenslange loopbaanbegeleiding. Als professionals werkzaam willen worden in de onderwijssector, doen ze examen in onderwijs.

Om loopbaanprofessionals de mogelijkheden te bieden voor verdere professionele ontwikkeling heeft Euroguidance Kroatië sinds 2013 een [programma voor professionele ontwikkeling \(Uvod U Profesionalno Usmjeravanje\)](#). Meer dan 450 schoolpsychologen, pedagogen en leerkrachten hebben inmiddels aan het programma deelgenomen.

Letland

De eerste beroepsstandaard voor loopbaanbegeleiders in Letland werd goedgekeurd in 2007 en geüpdatet in 2011. Deze standaard, ontwikkeld via een door het Europees Sociaal Fonds gefinancierd project, vormde de basis voor een masteropleiding in loopbaanbegeleiding. Momenteel wordt deze nationale beroepsstandaard herzien. In 2024 is het vakgebied loopbaanbegeleiding, als onderdeel van bredere hervormingen in het hoger onderwijs, verplaatst van de onderwijswetenschappen naar de bedrijfskunde. De masteropleiding kreeg daarbij een nieuwe titel: Human Resource Management. Toelating is mogelijk voor mensen met een bachelor in onderwijs, sociale dienstverlening, of bedrijfskunde; aanmelders met een

achtergrond in sociale of geesteswetenschappen moeten een essay-gebaseerd toelatingsexamen doen.

De opleiding Human Resource Management (<https://www.lbtu.lv/en/human-resource-management>) biedt kennis en vaardigheden op het gebied van moderne loopbaanbegeleiding, personeelsbeleid en communicatie. Afgestudeerden leren o.a. over de arbeidsmarkt, theorieën rond loopbaanontwikkeling, ethiek, communicatie, en sociaalwetenschappelijke onderzoeksmethoden. Ze worden opgeleid om loopbaanvraagstukken op individueel, organisatorisch en beleidsniveau te analyseren en op te lossen, met aandacht voor duurzame sociale ontwikkeling.

Loopbaanbegeleiders in het basis- en voortgezet onderwijs moeten een achtergrond in het onderwijs hebben, met een master in loopbaanbegeleiding of een relevante bijscholing. Bij het Staatsarbidsbureau (SEA) wordt juist een achtergrond in de psychologie als prioriteit beschouwd bij werving.

Litouwen

Loopbaanprofessional of loopbaanbegeleider is geen beroep dat gereguleerd wordt door de overheid. Loopbaanprofessionals worden daarom geworven op basis van standaarden en vereisten in een bepaalde sector of bedrijf. Functie-eisen voor schoolloopbaancoördinatoren en loopbaanbegeleiders worden beschreven in de functiebeschrijvingen.

Luxemburg

Professionalisering van begeleidingsdiensten wordt bevorderd door de coördinatie en samenwerking tussen verschillende publieke en private entiteiten die betrokken zijn bij begeleiding. Dit omvat de training en ontwikkeling van begeleiders, evenals de implementatie van kwaliteitsnormen en best practices. Door te investeren in de professionalisering van begeleiders, zorgt Luxemburg ervoor dat zijn begeleidingsdiensten van hoge kwaliteit zijn en effectief inspelen op de behoeften van burgers.

Zo bestaan er diverse SkillsBridge-programma's, die volwassenen ondersteunen in het aanpassen aan de vele technologische veranderingen alsook veranderingen op de arbeidsmarkt. Een paar voorbeelden van hiervan, beschikbaar sinds september 2024, zijn:

- Artificial Intelligence for administrative teams;
- Green space maintenance worker;
- Low-carbon construction and the use of bio-based building materials

Evenals kan men zich laten trainen en certificeren, en investeert Luxemburg in digitalisering. Laatstgenoemde sluit tevens naadloos aan op EU-prioriteiten zoals de European Skills Agenda.

Malta

De belangrijkste aanbieders voor training van loopbaanprofessionals in Malta is het Centre of Labour Studies in samenwerking met de Faculty of Education van de University of Malta. Vanaf oktober 2016 wordt de masteropleiding [*Lifelong Career Guidance and Development*](#) aangeboden.

Daarnaast zijn er nog verschillende soorten trainingen en opleidingen voor loopbaanprofessionals in Malta. Het Institute for Education organiseert bijvoorbeeld een kwalificatie genaamd [*Award in Understanding of Career Guidance and Development*](#) voor professionals die net beginnen of hun vaardigheden willen verbeteren. Dit is gefinancierd door [Euroguidance Malta](#). De Malta Career Guidance Association (MCGA) organiseert ook jaarlijkse trainingen voor haar leden.

Montenegro

Informatie volgt.

Nederland

In Nederland is er geen volledige bachelor- of masteropleiding voor loopbaanbegeleiding. Nederlandse universiteiten bieden echter wel cursussen en minoren aan richting Human Resources en loopbaanbegeleiding. In Nederland is er geen volledige bachelor- of masteropleiding voor loopbaanbegeleiding. Nederlandse universiteiten bieden echter wel cursussen en minoren aan richting Human Resources en loopbaanbegeleiding. In 2021 publiceerde [Euroguidance](#) Nederland een overzicht van onderwijsmogelijkheden rondom loopbaanbegeleiding.

Er is verder een divers aanbod aan trainingen voor loopbaanbegeleiders. [BiOND](#) – de Vereniging voor Begeleiders in Onderwijs - biedt bijvoorbeeld trainingen aan voor loopbaanbegeleiders in het vo en mbo. Ook [Noloc](#) – de Nederlandse beroepsvereniging voor loopbaanprofessionals en jobcoaches – werkt aan professionalisering. Inmiddels zijn er diverse [Noloc geaccrediteerde loopbaanopleidingen](#) en [Noloc geaccrediteerde jobcoachopleidingen](#) die het bijbehorende kwaliteitskeurmerk mogen voeren.

Noord-Ierland

De Careers Development Institute beheert het [UK Register of Career Development Professionals](#). Zij bewaken de [National Occupational Standards: Career Development](#). Deze definiëren de best practices binnen een sector or beroep en worden gebruikt of kwalificeringen in de sector te bepalen.

In 2016 publiceerde de Careers Development Institute de [CDI Blueprint of learning Outcomes for Professional Roles in the Career Development Sector](#). Deze wordt gebruikt om professionals in de sector te informeren en bewustzijn te creëren bij politici, overheidsfunctionarissen, werkgevers en andere stakeholders over de diversiteit aan skills en kennis die nodig is voor deze rollen.

Noord-Macedonië

Informatie volgt.

Noorwegen

Sinds 2014 zijn er twee masterprogramma's in loopbaanondersteuning: één aan de [Inland University of Applied Sciences](#) en één de [University of South-Eastern Norway](#). Deze masteropleidingen zijn ervaringsgericht en worden aangeboden als deeltijdstudies. [Skills Norway](#) was samen met de twee universiteiten een belangrijke drijvende kracht bij de oprichting van de masteropleiding. Je moet een relevant bachelorsdiploma hebben en relevante werkervaring hebben om toegelaten te worden. Verschillende hogescholen bieden ook bijscholing op masterniveau in loopbaanbegeleiding aan. Er zijn momenteel geen bacheloropleidingen in loopbaanondersteuning in Noorwegen.

Om bij de [Noorse openbare dienst voor arbeidsvoorziening \(NAV\)](#) te werken is het niet nodig om een opleiding te hebben in loopbaanbegeleiding. Wel is in 2014 in de NAV het 'platform voor begeleiding in de NAV' uitgerold. Dit was een erkenning van het feit dat NAV-medewerkers echt werken als loopbaanprofessionals en dat zij behoefte hebben aan een voortgezette professionele opleiding in loopbaanondersteuning.

Oostenrijk

Er is geen officiële opleiding tot loopbaanprofessional in Oostenrijk. Er zijn echter wel verschillende trainingen en cursussen van verschillende lengte voor loopbaanprofessionals, zoals een [eenjarige cursus \(*Diplomlehrgang für Berufs- und Bildungsberatung mit Trainingskompetenz*\) aan WIFI Wien](#) en [een cursus van zeven maanden \(*Bildungs- und Berufscoach*\) aan bfi Wien](#).

Naast individuele kwaliteitssystemen bestaat er een landelijk, vrijwillig certificeringssysteem: [IBOBB-Verfahren – Verfahren der externen Qualitätssicherung für anbieterneutrale Bildungsberatung in Österreich](#).

Polen

Informatie volgt.

Portugal

Informatie volgt.

Roemenië

Om loopbaanbegeleider te worden in Roemenië is een bacheloropleiding in psychologie, pedagogiek of sociale wetenschappen vereist. Er zijn verschillende masteropleidingen beschikbaar, hoewel deze niet verplicht zijn om loopbaanbegeleider te worden, zijn ze populair bij begeleiders. Aangezien de meeste begeleiders hun initiële opleiding in psychologie hebben, blijven velen zich verder ontwikkelen op dit gebied via bijscholing en permanente educatie. Er zijn provinciale en regionale centra voor loopbaanbegeleiders en arbeidsmarktbegeleiders die opleidingsmogelijkheden bieden. Begeleiders kunnen ook gebruik maken van lerarenopleidingen.

Schotland

In Schotland moeten alle loopbaanbegeleiders op scholen en in de centra voldoen aan dezelfde kwalificaties, de QCD (Qualification in Career Development). Deze kan verkregen worden via

een verschillende full-time of part-time postgraduate studies, of via een werkroute. Deze diploma's zijn bij verschillende [universiteiten](#) te behalen.

Het personeel ontvangt training omtrent de coaching approach en [CMS](#). Ook hebben ze toegang tot een 'In-house Academy'. Hier moeten adviseurs minimaal 21 uur per jaar werken aan ontwikkeling om hun contract te mogen behouden. Ook maakt [Skills Development Scotland \(SDS\)](#) gebruik van een observatie framework waarin bijvoorbeeld zelfreflectie en peerreflectie centraal staan.

SDS focust op het voortbrengen van hun eigen (jong) talent door middel van een '[Young Talent Program](#)' waarin ze verschillende leermogelijkheden aanbieden. Dit omvat bijvoorbeeld leerwerkplekken, employability training, en een degree.

Servië

Alle loopbaanbegeleiders die werkzaam zijn bij de Nationale Werkgelegenheidsdienst (NES) hebben kwalificaties in psychologie en loopbaanbegeleiding. De kwalificaties van professionals die werkzaam zijn in andere sectoren variëren aanzienlijk. Bijvoorbeeld, in het basisonderwijs hebben leraren, pedagogen en psychologen aanvullende training gevolgd op het gebied van loopbaanadvies/studiebegeleiding.

Daarnaast zijn er in het voortgezet onderwijs verschillende kleinere initiatieven geweest om schoolpersoneel de benodigde vaardigheden, hulpmiddelen en methoden te bieden voor het uitvoeren van loopbaanbegeleiding. Deze initiatieven omvatten de ontwikkeling van een handleiding voor docenten in het voortgezet onderwijs, "*Loopbaanbegeleiding en -advies*", een gezamenlijke publicatie van het Euroguidance Centrum en de Belgrado Open School. Deze publicatie werd gevolgd door een reeks gecertificeerde seminars van het Euroguidance Centrum en een onlinecursus met als doel een basisopleiding in loopbaanbegeleiding voor middelbare school docenten aan te bieden. Bovendien heeft de Belgrado Open School een jaarlijkse *Career Guidance Teams' Fair* opgericht, om verbetering van loopbaanbegeleiding te stimuleren en het Euroguidance Centrum in Servië heeft de *National Career Guidance Awards* ingesteld om goede voorbeelden te promoten.

Er zijn 14 geaccrediteerde programma's voor professionele ontwikkeling in de onderwijssector. Bovendien zijn er 6 geaccrediteerde programma's voor het ondersteunen van professionals die werken met kwetsbare groepen in de sociale dienstverlening.

De standaarden voor loopbaanbegeleiding en -advies definiëren zowel de algemene als de specifieke competenties van loopbaanbegeleiders.

Slovenië

In Slovenië bestaat geen specifieke opleiding voor loopbaanbegeleiding. Begeleiders hebben over het algemeen een universitaire opleiding in een relevant vakgebied (zoals psychologie, sociaal werk, pedagogiek). Er wordt een aanvullende training aangeboden en een examen in levenslange loopbaanoriëntatie (arbeidsmarktsector) of in onderwijs (onderwijssector). Begeleiders in volwasseneneducatiecentra krijgen specifieke training voor begeleiding van volwassenen.

De Sloveense Dienst voor Werkgelegenheid biedt een multidisciplinaire, modulaire training van 160 uur voor loopbaanbegeleiders uit onderwijs- en arbeidsmarktsectoren aan. Deze training bestaat uit vier modules: loopbaanoriëntatie, begeleiding, tools voor levenslange loopbaanbegeleiding en werken met groepen. De modules zijn afgestemd op vier praktijkvelden: werk, onderwijs, HR en NGO's.

Professionele standaarden voor begeleiding zijn nog in ontwikkeling.

Slowakije

Loopbaanbegeleiding in Slowakije wordt voornamelijk aangeboden als uitbereiding of specialisatie. Hierdoor hebben degenen die als loopbaanbegeleider worden aangesteld uiteenlopende kwalificaties, variërend van psychologie, pedagogiek, volwasseneneducatie en sociale wetenschappen. Zij vervullen vaak meerdere rollen tegelijk (bijv. leerkrachten, psychologen, maatschappelijk werkers, etc.).

In het hoger onderwijs wordt er geen specifieke achtergrond vereist voor loopbaanbegeleiders. Toch gaat de voorkeur uit naar loopbaanbegeleiders met een achtergrond in de mens- of sociale wetenschappen (psychologie, sociologie, HR-management, onderwijs, volwasseneneducatie). Professionele loopbaanadviseurs binnen de publieke dienst voor arbeidsvoorziening (die vooral werken met kansarme werkzoekenden) moeten een masterdiploma hebben, maar er worden geen andere eisen gesteld.

Op dit moment wordt er geen geaccrediteerd academisch programma voor loopbaanbegeleiders aangeboden door onderwijsinstellingen. In het verleden bestond er één programma: *Psychologisch en Loopbaanadvies voor Personen met een Beperking* aan de Faculteit Pedagogiek van de Comenius Universiteit in Bratislava. Wel bieden verschillende Slowaakse universiteiten binnen bredere opleidingen optionele cursussen aan op het gebied van begeleiding en beroepspsychologie. Verder worden aanvullende trainingen intern verzorgd. Binnen de publieke dienst voor arbeidsvoorziening is een intern opleidingsstelsel voor begeleiders ontwikkeld en geïmplementeerd.

Spanje

Loopbaanprofessionals die werken in de publieke onderwijssector hebben meestal een masterdiploma in psychologie of pedagogiek. Ze hebben een examen behaald om ambtenaar te zijn en op publieke scholen te werken.

Tsjechië

De verdere professionele opleiding van loopbaanbegeleiders wordt bepaald door de relevante wetgeving.

Onderwijswet

De functie van loopbaanbegeleider is niet gedefinieerd in de Onderwijswet of in de bijbehorende regelgeving. Deze rol wordt vervuld door een onderwijsadviseur, die een universitaire opleiding in de pedagogiek moet hebben afgerond en daarnaast een gespecialiseerde opleiding moet volgen binnen een levenslang leren programma aan een universiteit. Deze opleiding moet minstens 250 lesuren omvatten.

Arbeidswet en Ambtenarenwet

De professionele scholing van adviesmedewerkers van het Arbeidsbureau van Tsjechië wordt geregeld door de Ambtenarenwet. Het Arbeidsbureau biedt verplichte initiële en gevorderde opleidingen aan via eigen opleidingscentra. Deze vervolgoedingen richten zich op het verwerven van professionele kennis, het ontwikkelen van soft skills en het versterken van informatie, communicatie en technologische vaardigheden.

Overige mogelijkheden

Personen met relevante praktijk ervaring kunnen een beroepskwalificatiecertificaat "Loopbaanbegeleider" verkrijgen op kwalificatieniveau 6 volgens het Europees Kwalificatieraamwerk (EQF). Dit kan worden behaald door het afleggen van een examen bij een geautoriseerde instantie, overeenkomstig de Wet op de toetsing en erkenning van resultaten van verder onderwijs.

Het aanbod aan opleidingen voor loopbaanbegeleiders bij diverse onderwijsinstellingen breidt zich voortdurend uit en omvat sinds 1 mei 2024 ook programma's aan drie universiteiten:

- [Bachelorprogramma](#) (6 semesters) – Instituut voor Onderwijs en Begeleiding, Tsjechische Landbouwuniversiteit in Praag
- [Loopbaanbegeleiding, Levenslang leren programma](#) (4 semesters) – Faculteit der

Geesteswetenschappen, Kareluniversiteit

Loopbaanbegeleiding en Coaching, Masterprogramma (4 semesters) – Collegium Humanum – Warsaw Management University

Turkije

Om als loopbaanbegeleider in het onderwijs of op de arbeidsmarkt te kunnen werken, is een relevante bacheloropleiding vereist, bijvoorbeeld in psychologie. Universiteiten bieden opleidingen aan waarin ook aandacht wordt besteed aan loopbaanbegeleiding, al ligt de nadruk doorgaans op psychologische begeleiding. In recente jaren zijn daarnaast ook afgestudeerden uit andere richtingen binnen de onderwijskunde aangesteld als loopbaanbegeleider, mits zij aanvullende scholing hebben gevolgd.

Het ministerie van Nationaal Onderwijs (MoNE) biedt doorlopende bij- en nascholingsprogramma's voor loopbaanbegeleiders.

Vlaanderen

In Vlaanderen wordt veel aandacht besteed aan de deskundigheid en professionaliteit van de loopbaanbegeleiders. (Onderwijs)loopbaanbegeleiders werkzaam bij het [Centrum voor Leerlingenbegeleiding \(CLB\)](#) hebben veelal een master in psychologie of sociale wetenschappen of een post-opleiding (studie)loopbaanbegeleiding. Er zijn strikte eisen verbonden aan de professionalisering van loopbaanbegeleiders om kwaliteit te waarborgen, waaronder een tweejarig trainingsprogramma voor nieuwe werknemers en het recht op 10 dagen scholing. Jaarlijks moet er een professionaliseringsplan per medewerker worden opgesteld om ervoor te zorgen dat de expertise van loopbaanbegeleiders actueel blijft.

De [Centra voor Leerlingenbegeleiding \(CLB's\)](#) organiseren intervisie- en scholingsmomenten, maar ook het ministerie van onderwijs organiseert studiedagen en bijeenkomsten voor loopbaanbegeleiders.

Om erkend te kunnen worden door de [Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Begeleiding \(VDAB\)](#), moeten loopbaanbegeleidingscentra tevens aantonen hoe zij werken aan de professionalisering van hun medewerkers. Zo zie je dat op alle plekken waar (studie)loopbaanbegeleiding plaatsvindt er specifiek aandacht wordt besteed aan de ontwikkeling van kennis en vaardigheden van loopbaanbegeleiders.

Wil een loopbaancentrum erkenning aanvragen bij het VDAB, dan moeten zij expliciet aangeven hoe zij de expertise van hun begeleiders jaarlijks op peil houden.

Wales

Informatie volgt.

Wallonië

Informatie volgt.

Zweden

De bacheloropleiding voor loopbaanbegeleiding (*Studie- och yrkesvägledarprogrammet*) van 180 ECTS wordt in het Zweeds aangeboden aan de [Malmö University](#), [Stockholm University](#) en [Umeå University](#). De focus van het programma is op de theorie en praktijk van loopbaanbegeleiding en heeft ook vakken van sociale wetenschappen. Daarnaast zijn er verschillende stageperiodes.

Stockholm University biedt een [masteropleiding aan voor loopbaanbegeleiding](#) van 120 ECTS in het Zweeds. De opleiding heeft als doel verdiepende kennis te bieden over hoe individuen hun loopbaan vormgeven, zowel vanuit een individueel als een maatschappelijk perspectief.

Daarnaast bestaan er verschillende opties voor bijscholing voor loopbaanbegeleiders.

**Medegefinancierd door
de Europese Unie**

De hier geuite ideeën en meningen komen echter uitsluitend voor rekening van de auteur(s) en geven niet noodzakelijkerwijs die van de Europese Unie of het Europese Uitvoerende Agentschap onderwijs en cultuur (EACEA) weer. Noch de Europese Unie, noch het EACEA kan ervoor aansprakelijk worden gesteld.